د لوړو زده‌کړو وزارت

علمي معینیت

د تحصیلي نصاب ریاست

د پښتو ژبې زده کړې د تقویتي کورس نصاب

کال: ۱۴۴۵ هـ ق

بسم الله الرحمن الرحيم

لړلیک

سریزه 1
موخې 2
متوقع پایلې 2
د تدریس مېتود 2
د محصلانو ارزونه 2
د مضمونونو د وېش سمستېریز جدولونه 3
د (گرامر ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 4
د (گرامر ۲) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 7
د (محاوره او ورځني لغاتونه ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 10
د (محاوره او ورځني لغاتونه ۲) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 13
د(لوستل او اورېدل ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 16
د(لوستل او اورېدل ۲) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 19
د (لیکل ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 22
د(لیکل ۲) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان 25

سریزه

د لوړو زده کړو وزارت د تحصیلي نصاب ریاست د کار او هڅو یوه بېلګه د پښتو ژبې د زده کړې د یو کلن کورس لپاره د نصاب چمتو کول دي. پښتو ژبې ته د هېواد د ملي ژبې په توګه له بده مرغه تراوسه هم چا داسې پام نه و کړی، چې دا ژبه دې د زده کړې د یو جامع او بشپړ نصاب او موډل څښتنه شي او د هېواد په ټولو امارتي پوهنتونونو کې دې هغو محصلینو ته چې په پښتو ژبه نه پوهېږي، وړیا تدریس شي.

د پښتو ژبې د یو کلن کورس د نصاب د جوړولو کار په داسې حال کې موږ ته وسپارل شو، چې تراوسه د دې ملي ژبې د زده کړې کوم موډل نشته. یو نیم کار چې په شخصي ډول د بېلابېلو کسانو له خوا شوی، هم د ژبې د معیاري زده کړې سره برابر نه دی.

زموږ کار د نورو ژبو لکه دري، عربي او انګلیسي څخه درونډ او سنګین په دې و، چې یادې ژبې ډېر موډولونه لري؛ خو د پښتو ژبې د زده کړې لپاره کوم موډل نه و؛ بیا مو هم د نورو نړیوالو ژبو د زده کړې لارې او طریقې وکتې او د پښتو ژبې د زده کړې د یو کلن کورس نصاب مو چمتو کړ.

د دې کورس په نصاب جوړولو کې د ژبې د زده کړې څلورو مهارتونو ته په پاملرنه مضمونونه او مخ اړي ټاکل، مضمونونو ته کوډ ورکول، د هغو لپاره منځپانګه ټاکل، د هر مضمون لپاره سرچینې په ګوته کول، د نویو کړنلارو او نمونو سره سم د کورس زده کړه ییزې موخې او متوقع پایلو مشخصول له هغو لویو موخو څخه دي چې په پام کې نیول شوي دي.

د پښتو ژبې کورس لپاره د نصاب جوړولو کمېټې چې د کابل پوهنتون، کابل ښوونې او روزنې پوهنتون او د تحصیلي نصاب ریاست له علمي او مسلکي غړو څخه جوړه وه، د لوړو زده کړو وزارت د مقام او د تحصیلي نصاب ریاست له لارښوونې سره سم نوموړی نصاب د محصلانو ستونزو ته د حل په موخه د علمي او عملي حللارو په وړاندې کولو سره ترتیب او تدوین کړی دی چې د دې کار په بشپړاوي کې یې خپلې هڅې نه دي سپمولي او په دې برخه کې د دوی هڅې او زحمتونه د قدر او ستاینې وړ دي.

موخې

۱- پر پښتو ژبه رواني خبرې کول.

۲_ د پښتو ژبې له ګرامري قواعدو سره د محصلانو اشنا کول.

۳_ پر پښتو متونو د محصلانو پوهول.

٤_ د پښتو ژبې پر املا او انشاء د محصلانو پوهول.

۵_ د ښه ویلو، ښه لیکلو او ښه لوستلو له مهارتونو سره د محصلانو آشنا کول.

٦_ په پښتو ژبه پوښتنو او نورو مواردو ته د ځواب وینې او ځواب لیکنې وړتیا پیدا کول.

متوقع پایلې

۱- محصلان به په پښتو ژبه رواني خبرې وکړي

۲- په وینا او لیکنه کې به د پښتو ژبې ګرامري قاعدې پلې کړي

۳- پر پښتو متونو به محصلان پوه وي

۴- پښتو املا او انشاء به ولیکي

۵- ښه ویل، لیکل او لوستل به وکړي

٦- په پښتو به ځوابونه ووایي او ولیکي

د تدریس مېتود

- لکچر
- پوښتنې او ځوابونه
- ګروپي کار
- مباحثه

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګیز فعالیت(% 20)
- کورنی دنده (% 10)
- د سمستر منځنی ازموینې(دوه ازموینې) (% 20)
- وروستی ازموینه (50%)

د مضمونونو د وېش سمستریز جدولونه

(لومړی سمستر)										
ګڼه	مضمون	کوډ	د مضمون ډلبندي	د کریډیټونو شمېر	اونیز درسي ساعتونه				د تدریس مسؤله څانګه او پوهنځی	مخکیني مضمونونه
					نظري	عملي	ساحوي	ټولټال		
۱	ګرامر ۱	LL.Pa.0104	اساسي	۲	۲			۲	پښتو	
۲	محاوره او ورځني لغاتونه ۱	LL.Pa.0103	اساسي	۱		۲		۲	پښتو	
۳	لوستل او اورېدل ۱	LL.Pa.0101	اساسي	۱		۲		۲	پښتو	
۴	لیکل ۱	LL.Pa.0102	اساسي	۱		۲		۲	پښتو	
	ټولټال			**۵**	**۲**	**۶**		**۸**		

(دویم سمستر)										
ګڼه	مضمون	کوډ	د مضمون ډلبندي	د کریډیټونو شمېر	اونیز درسي ساعتونه				د تدریس مسؤله څانګه او پوهنځی	مخکیني مضمونونه
					نظري	عملي	ساحوي	ټولټال		
۱	ګرامر ۲	LL.Pa.0204	اساسي	۱		۲		۲	پښتو	ګرامر ۱
۲	محاوره او ورځني لغاتونه ۲	LL.Pa.0203	اساسي	۲		۴		۴	پښتو	محاوره او ورځني لغاتونه ۱
۳	لوستل او اورېدل ۲	LL.Pa.0201	اساسي	۱		۲		۲	پښتو	لوستل او اورېدل ۱
۴	لیکل ۲	LL.Pa.0202	اساسي	۱		۲		۲	پښتو	لیکل ۱
	ټولټال			**۵**		**۱۰**		**۱۰**		

د (گرامر ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانگه:	پښتو ژبه او ادبیات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0104
د کرېډیټونو شمېر:	۲
د مضمون کټگوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	
سمستر:	۱

د مضمون لنډه پېژندنه

گرامر د تشریحي ژبپوهنې یوه څانگه ده چې په دې مضمون کې د پښتو ژبې الفبا، غږونه، مورفیم، کلمې او د فعل په اړه تمرکز کېږي.

د مضمون زده‌کړه ییزې موخې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان لاندې مفاهیم زده کړي:

- د پښتو ژبې پر گرامر پوهېدل؛
- د پښتو ژبې پر الفبا پوهېدل.
- پر پښتو مورفولوژي پوهېدل.
- د مورفیم په ډولونو پوهېدل.
- د مورفیم په نومیزه ډله پوهېدل.
- فعل او د زمانې له پلوه د فعل پېژندل.

د مضمون متوقع پایلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

- د پښتو ژبې گرامري اصول په خبرو کې پیاده کړي.
- د پښتو ژبې جوړښت او قاعدې په خبرو کې عملي کړي.
- په خبرو کې کلمې سمې وکاروي.

د تدریس مېتود

- لکچر ورکول، د نوي درس سپړل او نظري بحثونه کول؛
- د محصلانو ترمنځ د علمي بحث او مناقشې په موخه د درسي موضوعاتو وړاندې کول؛

- د استاد او محصلانو ترمنځ د دوه اړخیزې مباحثې لپاره د پوښتنو او ځوابونو له میتود څخه کار اخیستل؛
- ګروپي کار او د هغو ارایه ترسره کول؛

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګیز فعالیت(% 20)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمستر منځنۍ ازموینې(دوه ازموینې) (% 20)
- وروستۍ ازموینه (50%)

د مضمون درسي مفردات

د ګرامر په اړه معلومات، د پښتو ژبې الفبا

خپلواک او بې واک غږونه

خپلواک ګړونه (مورفیمونه)، نوم او ډولونه یې

د جنس له مخې د نوم اوړون (ګردان)

د عدد او حالت له مخې د نوم اوړون

ستاینوم او ډولونه یې

د ستاینوم او ستایلي (صفت او موصوف) سمون

نومځری (ضمیر) او ډولونه یې

د نومځري اوړون (ګردان)

شمېر نوم، ډولونه او اوړون یې

ناخپلواک ګړونه (مورفیمونه)، سربلونه او اوستربلونه

تاړي (وندونه) او وییکي (ادات)

کړ (فعل) او کړنومی (مصدر) او ترمنځ یې توپیر

د زمان په لحاظ د کړ ډولونه (حال او راتلونکې)

د زمان په لحاظ د کړ ډولونه (تېر محال)، په نحوي لحاظ د کړ ډولونه

د کړ اوړون (د شخص، عدد او جنس په لحاظ)

د کړ ریښه او د اوس او تېر محال ریښې یې

د مضمون اونیز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	د ګرامر په اړه معلومات، د پښتو ژبې الفبا، خپلواک او بې واک غږونه	۲	۲		
دویمه	خپلواک ګړونه (مورفیمونه)، نوم او ډولونه یې	۲	۲		
درییمه	د جنس له مخې د نوم اوړون (ګردان)	۲	۲		
څلورمه	د عدد او حالت له مخې د نوم اوړون	۲	۲		
پینځمه	ستاینوم او ډولونه یې	۲	۲		
شپږمه	د ستاینوم او ستایلي (صفت او موصوف) سمون	۲	۲		
اوومه	نومځری (ضمیر) او ډولونه یې	۲	۲		
اتمه	د نومځري اوړون (ګردان)	۲	۲		
نهمه	شمېر نوم، ډولونه او اوړون یې	۲	۲		
لسمه	ناخپلواک ګړونه (مورفیمونه)، سربلونه او اوستربلونه	۲	۲		
یوولسمه	تاړي (وندونه) او وییکي (ادات)	۲	۲		
دولسمه	کړ (فعل) او کړنومی (مصدر) او ترمنځ یې توپیر	۲	۲		
دیارلسمه	د زمان په لحاظ د کړ ډولونه (حال او راتلونکې)	۲	۲		
څوارلسمه	د زمان په لحاظ د کړ ډولونه (تېر محال)، په نحوي لحاظ د کړ ډولونه	۲	۲		
پینځلسمه	د کړ اوړون (د شخص، عدد او جنس په لحاظ)	۲	۲		
شپاړسمه	د کړ ریښه او د اوس او تېر محال ریښې یې	۲	۲		

سرچینې	
آرې سرچینې	۱- خوښکی، محمد صابر. (۱۳۹۸ل). پښتو فونولوژي او مورفولوژي، کابل: جهان دانش خپرندویه ټولنه. ۲- ملکزوی، لعل الدین، ۱۳۹۸. ګرامر پشتو برای دری زبان، کابل: سمون خپرندویه ټولنه ۳- بهیر، محمد فهیم. (۱۴۰۱ل). د پښتو ګرامر انځور، کابل: سمون خپرندویه ټولنه.
مرستیالې سرچینې	۱- زیار، مجاور احمد، (۱۳۸۴). پښتو پښویه. کابل: دانش خپرندویه ټولنه. ۲- رښتین، صدیق الله، (۱۳۷۲هـ ش). پښتو ګرامر، ژباړن: سید محی الدین هاشمي، پېښور بک ایجنسي.

د (گرامر ۲) مضمون مفردات او اونيز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانگه:	**پښتو ژبه او ادبيات**
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0204
د کرېډيټونو شمېر:	**۱**
د مضمون کټگوري:	**اساسي**
مخ اړی مضمون:	**گرامر ۱**
سمستر:	**۲**

د مضمون لنډه پېژندنه

په دې مضمون کې د يوې ژبې د جملو، عبارتونو، فقرو، د جملې مبتدا او خبر، د دوی ترمنځ سمون، بشپړونکي ټوکونه او نورو اړينو گرامري ټوکونو مطالعه کېږي.

د مضمون زده‌کړه ييزې موخې

- د نحوې په اړه د محصلانو د پوهې کچې لوړول.
- د عبارت او ترکيب په توپير پوهېدل.
- په گرامر کې د جملې پر ارزښت، ډولونو او شننې پوهېدل.
- د نحوي کړولونو(قيدونو) د ډولونو او د هغوی پر کارونه پوهيدل.

د مضمون متوقع پايلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

- نحوي قاعدې په خبرو، لوستلو او ليکلو کې عملي کړي.
- د بېلابېلو جملو پر مفهوم، شننې او کارولو پوه وي.
- په خبرو کې قيدونه سم استعمال کړي.

د تدريس مېتود

- لکچر ورکول، د نوي درس سپړل او نظري بحثونه کول؛
- د محصلانو ترمنځ د علمي بحث او مناقشې په موخه د درسي موضوعاتو وړاندې کول؛
- د استاد او محصلانو ترمنځ د دوه اړخيزې مباحثې لپاره د پوښتنو او ځوابونو له ميتود څخه کار اخيستل؛

- گروپي کار او ارايه کول يې؛

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګيز فعاليت(20 %)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمسټر منځنۍ ازموينې(دوه ازموينې) (20 %)
- وروستۍ ازموينه (50%)

د مضمون درسي مفردات

قيد او ډولونه يې

نحوه د تشريحي ژبپوهنې د اساسي برخې په توګه

عبارت او ترکيب

جمله

پښتو ژبه کې د جملې ځانګړتياوې

د جملې د جوړښت رغنده او بشپړاند توکونه

د جملې اساسي برخه (مبتدا)

د جملې اساسي برخه (خبر)

په جمله کې د مبتدا او خبر سمون

پښتو کې د جملو وېش(نوموالې او کړوالې غونډلې)

د اسمي جملو قاعدې

د مانا په اساس د جملې ډولونه

په پښتو جملو کې د جملو د اجزاوو ترتيب

د جملې تجزيه او شننه(د اسمي جملو شننه)

د خبري جملې شننه

د غبرګې يا مرکبې جملې شننه

د مضمون اونيز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونيز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	قيد او ډولونه يې	۲		۲	
دويمه	نحوه د تشريحي ژبپوهنې د اساسي برخې په توګه	۲		۲	
دريمه	عبارت او ترکيب	۲		۲	
څلورمه	جمله	۲		۲	
پينځمه	پښتو ژبه کې د جملې ځانګړتياوې	۲		۲	
شپږمه	د جملې د جوړښت رغنده او بشپړاند توکونه	۲		۲	
اوومه	د جملې اساسي برخه (مبتدا)	۲		۲	
اتمه	د جملې اساسي برخه (خبر)	۲		۲	
نهمه	په جمله کې د مبتدا او خبر سمون	۲		۲	
لسمه	پښتو کې د جملو وېش(نوموالې او کړوالې غونډلې)	۲		۲	
يوولسمه	د اسمي جملو قاعدې	۲		۲	
دولسمه	د مانا په اساس د جملې ډولونه	۲		۲	
ديارلسمه	په پښتو جملو کې د جملو د اجزاوو ترتيب	۲		۲	
څوارلسمه	د جملې تجزيه او شننه(د اسمي جملو شننه)	۲		۲	
پينځلسمه	د خبري جملې شننه	۲		۲	
شپاړسمه	د غبرګې يا مرکبې جملې شننه	۲		۲	

سرچينې	
آرې سرچينې	۱ـ چمتو، محمد قسيم، (۱۳۹۸). پښتو تطبيقي غونډله پوهه(نحوه)، کابل: جهانش دانش خپرندويه ټولنه. ۲ـ شېرزاد، پښتون آقا،(۱۳۹۹). پښتو نحوه، کابل: جهان دانش خپرندويه ټولنه. ۳ـ وصيل وردګ، عبدالکريم،(۱۳۹۱ هـ ش). جمله په پښتو ژبه کې، جلال آباد:ګودر خپرندويه ټولنه.
مرستيالې سرچينې	۱ـ خوښکی، محمد صابر، ۱۳۹۷. پښتو معاصر ګرامر، کابل: جهان دانش خپرندويه ټولنه ۲ـ زيار، مجاور احمد،(۱۳۸۴هـ ش). پښتو پښويه، پېښور: دانش خپرندويه ټولنه. ۳ـ رښتين، زرغونه زېور،(۱۳۸۲هـ ش)،پښتو نحوه، پېښور: د ساپي پښتو څېړنو د پراختيا مرکز ۴ـ رښتين، صديق الله، (۱۳۷۲هـ ش). پښتو ګرامر، ژباړن: سيد محی الدين هاشمي، پېښور بک ايجنسي.

د (محاوره او ورځني لغاتونه ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانګه:	پښتو ژبه او ادبیات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0103
د کرېډیټونو شمېر:	۱
د مضمون کټګوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	
سمستر:	۱

د مضمون لنډه پېژندنه

محاوره د یوې ژبې په زده کولو کې له مهمو مضمونونو څخه شمېرل کېږي. په دې مضمون کې د خبرواترو په اړه تمرین کېږي. له محصلانو سره په ټولګي کې د چمتو شویو مفرداتو د عنوانونو سره سم په بېلابېلو موضوعاتو بحث او خبرې کېږي.

د مضمون زده کړه ییزې موخې

- له پښتو خبرو اترو سره اشنا کېدل
- په پښتو ژبه له خبرو کولو سره د محصلانو اشنا کول
- د روانو خبرو کولو په موخه تمرین کول
- پر پښتو ژبه پوهول او راپوهول

د مضمون متوقع پایلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

- په پښتو پوهول راپوهول وکړي
- په پښتو ژبه روانې خبرې وکړي
- د پښتو ژبې خبرو کولو په برخه کې خپلې ستونزې حل کړي

د تدریس مېتود

- د محصلانو ترمنځ د علمي بحث او مناقشې په موخه د درسي موضوعاتو وړاندې کول؛
- د استاد او محصلانو ترمنځ د دوه اړخیزې مباحثې لپاره د پوښتنو او ځوابونو له میتود څخه کار اخیستل؛
- ګروپي کار او د هغو ارایه ترسره کول

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګيز فعاليت(% 20)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمستر منځنۍ ازموينې(دوه ازموينې) (% 20)
- وروستۍ ازموينه (%50)

د مضمون درسي مفردات

جوړ پخير- اړوند لغتونه

پېژندګلوي- اړوند لغتونه

ورځنۍ چارې- اړوند لغتونه

ټليفوني بنډار- اړوند لغتونه

دندې او مهارتونه- اړوند لغتونه

د کورنۍ غړي- اړوند لغتونه

پخلنځی- اړوند لغتونه

لوبې او ساتېرۍ- اړوند لغتونه

جامې- اړوند لغتونه

خوښ ناخوښ- اړوند لغتونه

رنګونه- اړوند لغتونه

سودا- اړوند لغتونه

زموږ شاوخوا- اړوند لغتونه

سفر او سياحت- اړوند لغتونه

بېړني حالات- اړوند لغتونه

جرمونه- اړوند لغتونه

د مضمون اونیز درسي پلان

اونی	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	جوړ پخیر- اړوند لغتونه	۲		۲	
دویمه	پېژندګلوي- اړوند لغتونه	۲		۲	
دریمه	ورځنۍ چارې- اړوند لغتونه	۲		۲	
څلورمه	ټلیفوني بنډار- اړوند لغتونه	۲		۲	
پینځمه	دندې او مهارتونه- اړوند لغتونه	۲		۲	
شپږمه	د کورنۍ غړي- اړوند لغتونه	۲		۲	
اوومه	پخلنځی- اړوند لغتونه	۲		۲	
اتمه	لوبې او ساتېرۍ- اړوند لغتونه	۲		۲	
نهمه	جامې- اړوند لغتونه	۲		۲	
لسمه	خوښ ناخوښ- اړوند لغتونه	۲		۲	
یوولسمه	رنګونه- اړوند لغتونه	۲		۲	
دولسمه	سودا- اړوند لغتونه	۲		۲	
دیارلسمه	زموږ شاوخوا- اړوند لغتونه	۲		۲	
څوارلسمه	سفر او سیاحت- اړوند لغتونه	۲		۲	
پینځلسمه	بېړني حالات- اړوند لغتونه	۲		۲	
شپاړسمه	جرمونه - اړوند لغتونه	۲		۲	

سرچینې	
آرې سرچینې	۱-نورزی، عزت الله، خبرې اترې (ناچاپ)، کابل پوهنتون- پښتو څانګه
مرستیالې سرچینې	۱- ملکزوی، لعل الدین، ۱۴۰۱ خود آموز آسان پشتو، کابل: انتشارات ملک زاده ۲- مرهون، محمد، ۱۴۰۰ راځئ چې پښتو زده کړو، دریم ټوک: جهان دانش خپرندویه ټولنه: کابل ۳- مرهون، محمد، ۱۴۰۰ راځئ چې پښتو زده کړو، دویم ټوک: جهان دانش خپرندویه ټولنه: کابل

د (محاوره او ورځني لغاتونه ۲) مضمون مفردات او اونيز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانگه:	پښتو ژبه او ادبيات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0203
د کرېډيټونو شمېر:	۱
د مضمون کټگوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	محاوره او ورځني لغاتونه ۱
سمستر:	۲

د مضمون لنډه پېژندنه

محاوره د يوې ژبې په زده کولو کې له مهمو مضمونونو څخه شمېرل کېږي. په دې مضمون کې د خبرواترو په اړه تمرين کېږي. له محصلانو سره په ټولگي کې د چمتو شويو مفرداتو د عنوانونو سره سم په بېلابېلو موضوعاتو بحث او خبرې کېږي.

د مضمون زده‌کړه ييزې موخې

- له پښتو خبرو اترو سره اشنا کېدل
- په پښتو ژبه له خبرو کولو سره د محصلانو اشنا کول
- د روانو خبرو کولو په موخه تمرين کول
- پر پښتو ژبه پوهول او راپوهول

د مضمون متوقع پايلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

- په پښتو پوهول راپوهول وکړي
- په پښتو ژبه روانې خبرې وکړي
- د پښتو ژبې خبرو کولو په برخه کې خپلې ستونزې حل کړي

د تدريس مېتود

- د محصلانو ترمنځ د علمي بحث او مناقشې په موخه د درسي موضوعاتو وړاندې کول؛
- د استاد او محصلانو ترمنځ د دوه اړخيزې مباحثې لپاره د پوښتنو او ځوابونو له ميتود څخه کار اخيستل؛
- گروپي کار او د هغو ارايه ترسره کول

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګيز فعاليت(% 20)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمسټر منځنۍ ازموينې(دوه ازموينې) (% 20)
- وروستۍ ازموينه (50%)

د مضمون درسي مفردات

هېواد پېژندنه – اړوند لغتونه/ سورلي – اړوند لغتونه

پوله او پټۍ – اړوند لغتونه/ دود و دستور– اړوند لغتونه

رخصتۍ– اړوند لغتونه/ چوپړونه– اړوند لغتونه

لبنيات– اړوند لغتونه/ څښاک– اړوند لغتونه

رسنۍ– اړوند لغتونه/ هوټل– اړوند لغتونه

عبادتونه– اړوند لغتونه/ روغتون– اړوند لغتونه

موسم او هوا– اړوند لغتونه/ ښوونځی او مضامين– اړوند لغتونه

دولتي ادارې- اړوند لغتونه/ پېر او پلور- اړوند لغتونه

ورځنۍ خبرې- اړوند لغات/ تذکره اخيستنه -اړوند لغتونه

کور- اړوند لغتونه/ اسمان او اسماني توکي- اړوند لغتونه

سابه- اړوند لغتونه/ غلې دانې- اړوند لغتونه

اندازې- اړوند لغتونه/ احساس- اړوند لغتونه

وخت او د وخت نومونه- اړوند لغتونه/ نېټې او ورځې- اړوند لغتونه

کورني ژوي- اړوند لغتونه/کارخای- اړوند لغتونه

بېړني حالات-اړوند لغتونه/ درمل بوټي او مسالې- اړوند لغتونه

واده او اړوند لغتونه

د مضمون اونیز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	هېواد پېژندنه – اړوند لغتونه/ سورلي – اړوند لغتونه	۴		۴	
دویمه	پوله او پټی – اړوند لغتونه/ دود و دستور– اړوند لغتونه	۴		۴	
درېیمه	رخصتی– اړوند لغتونه/ چوپړونه– اړوند لغتونه	۴		۴	
څلورمه	لبنیات– اړوند لغتونه/ څښاک– اړوند لغتونه	۴		۴	
پینځمه	رسنی– اړوند لغتونه/ هوټل– اړوند لغتونه	۴		۴	
شپږمه	عبادتونه– اړوند لغتونه/ روغتون– اړوند لغتونه	۴		۴	
اوومه	موسم او هوا– اړوند لغتونه/ ښوونځی او مضامین– اړوند لغتونه	۴		۴	
اتمه	دولتي اداري- اړوند لغتونه/ پېر او پلور- اړوند لغتونه	۴		۴	
نهمه	ورځنۍ خبرې- اړوند لغات/ تذکره اخیستنه -اړوند لغتونه	۴		۴	
لسمه	کور- اړوند لغتونه/ اسمان او اسماني توکي- اړوند لغتونه	۴		۴	
یوولسمه	سابه- اړوند لغتونه/ غلې دانې- اړوند لغتونه	۴		۴	
دولسمه	اندازې- اړوند لغتونه/ احساس- اړوند لغتونه	۴		۴	
دیارلسمه	وخت او د وخت نومونه- اړوند لغتونه/ نېټې او ورځې- اړوند لغتونه	۴		۴	
څوارلسمه	کورني ژوي- اړوند لغتونه/کارځای- اړوند لغتونه	۴		۴	
پینځلسمه	بېړني حالات- اړوند لغتونه/ درمل بوټي او مسالې- اړوند لغتونه	۴		۴	
شپاړسمه	واده- اړوند لغتونه	۴		۴	

سرچینې	
آرې سرچینې	۱-نورزی، عزت الله، خبرې اترې (ناچاپ)، کابل پوهنتون- پښتو څانګه
مرستیالې سرچینې	۱- ملکزوی، لعل الدین، ۱۴۰۱ خود آموز آسان پشتو، کابل: انتشارات ملک زاده ۲- مرهون، محمد، ۱۴۰۰ راځئ چې پښتو زده کړو، درېیم ټوک: جهان دانش خپرندویه ټولنه: کابل ۳- مرهون، محمد، ۱۴۰۰ راځئ چې پښتو زده کړو، دویم ټوک: جهان دانش خپرندویه ټولنه: کابل

د(لوستل او اورېدل ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانګه:	پښتو ژبه او ادبیات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0101
د کرېډیټونو شمېر:	۱
د مضمون کټګوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	
سمستر:	۱

د مضمون لنډه پېژندنه

د لوستلو او اورېدلو په مهارت کې بېلابېل متونه د استاد لخوا په لوړ غږ لوستل کېږي او محصلین پکې د متن له لوستلو او اورېدلو سره بلدېږي.

د مضمون زده‌کړه ییزې موخې

محصلین به د پښتو متن له لوستلو سره آشنا شي

د پښتو ژبې لغوي پانګه به یې بډایه شي

د پښتو ژبې له اصطلاحاتو سره به آشنایي پیداکړي

په پښتو جملو کې د لغاتو او اصطلاحاتو پر کارونه پوهېدل

د پښتو ژبې د متن او وینا په اورېدلو پوهېدل

د مضمون متوقع پایلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

د پښتو متن ولولي

پښتو لغات او اصطلاحات به په وینا او متن کې وکاروي

په پښتو متن او خبرو اورېدلو پوه شي

د تدریس مېتود

- لکچر ورکول، د نوي درس سپړل او نظري بحثونه کول؛
- د محصلانو ترمنځ د علمي بحث او مناقشې په موخه د درسي موضوعاتو وړاندې کول؛
- د استاد او محصلانو ترمنځ د دوه اړخیزې مباحثې لپاره د پوښتنو او ځوابونو له میتود څخه کار اخیستل؛
- ګروپي کار او د هغو ارایه ترسره کول

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګیز فعالیت(% 20)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمستر منځنۍ ازموینې(دوه ازموینې) (% 20)
- وروستۍ ازموینه (%50)

د مضمون درسي مفردات

زما رب څوک دی

د الله تعالی قهر

بیت المقدس

کار او ژوند، نارینتوب

ناکامي

د کلیو ژوند

استقلال او آزادي

د خیبر غرونه، اې د قلم خاوندانو

د انتقام حس، د یو ورځني اخبار لوستل

د سهار رڼا، مشر او کشر

ژوند، د یو ورځني اخبار لوستل

د شاعر تحفه

خدمتګار، د یو ورځني اخبار لوستل

فاتح

خیرات، د یو ورځني اخبار لوستل

د مزار لوحه

جګ برجونه، د یو ورځني اخبار لوستل

د مضمون اونیز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	زما رب څوک دی، د الله تعالی قهر	۲		۲	
دویمه	بیت المقدس	۲		۲	
درېیمه	کار او ژوند، نارینتوب	۲		۲	
څلورمه	ناکامي	۲		۲	
پینځمه	د کلیو ژوند	۲		۲	
شپږمه	استقلال او آزادي	۲		۲	
اوومه	د خیبر غرونه، اې د قلم خاوندانو	۲		۲	
اتمه	د انتقام حس، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
نهمه	د سهار رڼا، مشر او کشر	۲		۲	
لسمه	ژوند، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
یوولسمه	د شاعر تحفه	۲		۲	
دولسمه	خدمتګار، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
دیارلسمه	فاتح	۲		۲	
څوارلسمه	خیرات، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
پینځلسمه	د مزار لوحه	۲		۲	
شپاړسمه	جګ برجونه، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	

سرچینې	
آرې سرچینې	۱- خادم، قیام الدین، ۱۳۹۶ .رڼه چینه- لومړی ټوک د لال پاچا ازمون په زیار، کابل: د علومو اکاډمي ۲- ورځني تازه بېلابېل چاپ شوي اخبارونه
مرستیالې سرچینې	۱- الندوي، السیدابوالحسن، ۱۴۰۲ .د پیغمبرانو کیسې- د ذاهدالله کاکړ ژباړه، کابل: حکمت خپرندویه ټولنه ۲- الفت، ګل پاچا، ۱۳۸۷. د الفت نثري کلیات، کابل: یون کلتوري ټولنه

د(لوستل او اورېدل ۲) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانگه:	پښتو ژبه او ادبیات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0201
د کرېډیټونو شمېر:	۱
د مضمون کټگوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	لوستل او اورېدل ۱
سمسټر:	۲

د مضمون لنډه پېژندنه

د لوستلو او اورېدلو په مهارت کې بېلابېل متنونه د استاد لخوا په لوړ غږ لوستل کېږي او محصلین پکې د متن له لوستلو او اورېدلو سره بلدېږي

د مضمون زده‌کړه ییزې موخې

محصلین به د پښتو متن له لوستلو سره آشنا شي

د پښتو ژبې لغوي پانگه به یې بډایه شي

د پښتو ژبې له اصطلاحاتو سره به آشنایي پیداکړي

په پښتو جملو کې د لغاتو او اصطلاحاتو پر کارونه پوهېدل

د پښتو ژبې د متن او وینا په اورېدلو پوهېدل

د مضمون متوقع پایلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

د پښتو متن ولولي

پښتو لغات او اصطلاحات به په وینا او متن کې وکاروي

په پښتو متن او خبرو اورېدلو پوه شي

د تدریس مېتود

- لکچر ورکول، د نوي درس سپړل او نظري بحثونه کول؛
- د محصلانو ترمنځ د علمي بحث او مناقشې په موخه د درسي موضوعاتو وړاندې کول؛
- د استاد او محصلانو ترمنځ د دوه اړخیزې مباحثې لپاره د پوښتنو او ځوابونو له میتود څخه کار اخیستل؛
- ګروپي کار او د هغو ارایه ترسره کول

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګیز فعالیت(% 20)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمستر منځنۍ ازمویني(دوه ازمویني) (% 20)
- وروستۍ ازموینه (50%)

د مضمون درسي مفردات

لویه خدایه، د یو ورځني اخبار لوستل

افغاني ثقافت

ماښومان، د یو ورځني اخبار لوستل

عقیده، عمل

بې زړه، د یو ورځني اخبار لوستل

دوه جنازې

ملي یووالی، د یو ورځني اخبار لوستل

اصلي ښکلا

تر ټولو تکړه توریالی، لوی انسان، د یو ورځني اخبار لوستل

بد عادتونه، یوه جمله

هوښیار او ساده، پر ځان باور، د یو ورځني اخبار لوستل

نېکي مه وړه، د مینې کور

د پوښتنې هنر، انسانیت، د یو ورځني اخبار لوستل

وېره، خلك

لاروی، د یو ورځني اخبار لوستل

سړی

د مضمون اونیز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	لویه خدایه، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
دویمه	افغاني ثقافت	۲		۲	
دریېمه	ماشومان، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
څلورمه	عقیده، عمل	۲		۲	
پینځمه	بې زړه، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
شپږمه	دوه جنازې	۲		۲	
اوومه	ملي یووالی، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
اتمه	اصلي ښکلا	۲		۲	
نهمه	تر ټولو تکړه توریالی، لوی انسان، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
لسمه	بد عادتونه، یوه جمله	۲		۲	
یوولسمه	هوښیار او ساده، پر ځان باور، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
دولسمه	نېکي مه وړه، د مینې کور	۲		۲	
دیارلسمه	د پوښتنې هنر، انسانیت، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
څوارلسمه	وېره، خلک	۲		۲	
پینځلسمه	لاروی، د یو ورځني اخبار لوستل	۲		۲	
شپاړسمه	سړی	۲		۲	

سرچینې	
آرې سرچینې	۱- خادم، قیام الدین، ۱۳۹۶ .رنه چینه- لومړی ټوک د لال پاچا ازمون په زیار، کابل: د علومو اکاډمي ۲- غضنفر، اسدالله، ۱۳۹۳ . د زرو هندارو کور- دویم ټوک، کابل: قلم لار مدني ټولنه ۳- ورځني تازه بېلابېل چاپ شوي اخبارونه
مرستیالې سرچینې	۱- الفت، ګل پاچا، ۱۳۸۷. د الفت نثري کلیات، کابل: یون کلتوري ټولنه

د (لیکل ۱) مضمون مفردات او اونیز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانګه:	پښتو ژبه او ادبیات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0102
د کریډیټونو شمېر:	۲
د مضمون کټګوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	
سمستر:	۱

د مضمون لنډه پېژندنه

د لیکلو مضمون د ژبې د زده‌کړې له مهمو مهارتونو څخه شمېرل کېږي. په دې مضمون کې د پښتو املا او انشاء په اړه موضوعات تدریسیږي چې محصلین په پښتو ژبه د لیکلو وړتیا پیداکړي.

د مضمون زده‌کړه ییزې موخې

د پښتو املا او انشاء له اصولو سره د محصلانو آشنا کول

په پښتو ژبه د سمې لیکنې وړتیا پیداکول

په پښتو د ازموینې د پارچې حلول

د مضمون متوقع پایلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانیږي چې:

په پښتو املا او انشاء وکړي

په پښتو سمه لیکنه وکړي

په پښتو د ازموینې پارچې حل کړي

د تدریس مېتود

- لکچر ورکول
- په محصلینو د موضوعاتو د لوست عملي تمرین کول
- پر محصلینو د پاراګرافونو د متن لیکل

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګيز فعالیت(20 %)
- کورنۍ دنده (10 %)
- د سمستر منځنۍ ازموینې(دوه ازموینې) (20 %)
- وروستۍ ازموینه (50%)

د مضمون درسي مفردات

پښتو الفبا او د پښتو ځانګړو توروکارونه

پښتو یاګانې

د پښتو یاګانو عملي تمرین

په پښتوکې د (و) ستونزه او تمرین یې

د ښ، خ او ش کارونه

د ګ او ږ کارونه

زور، زورکی او ه

د ز، ژ او ج کارونه

د ز، ځ او ج کارونه

د پښتو شمېرو/ اعدادو زده کړه

په متن کې د شمېرو سمه کارونه -عملي تمرین

په پښتو ژبه کې د وییکو(اداتو) سمه کارونه -عملي تمرین

په پښتو ژبه کې د وییکو(اداتو) سمه کارونه -عملي تمرین

پښتو املا د پښتو املا عملي تمرین

د کلمو یو ځای او جلا لیکل

د لیکنښو عملي تمرین

پښتو ژبه کې لیکنښې

په جمله کې د مبتدا او خبر سمون

د مضمون اونیز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	پښتو الفبا او د پښتو ځانګړو تورو کارونه	۲		۲	
دویمه	پښتو یاګانې	۲		۲	
درېیمه	د پښتو یاګانو عملي تمرین	۲		۲	
څلورمه	په پښتو کې د (و) ستونزه او تمرین یې د ښ، خ او ش کارونه	۲		۲	
پینځمه	د ګ او ږ کارونه زور، زورکی او هـ	۲		۲	
شپږمه	د ز، ژ او ج کارونه د ز، ځ او ج کارونه	۲		۲	
اوومه	د پښتو شمېرو/اعدادو زده کړه	۲		۲	
اتمه	په متن کې د شمېرو سمه کارونه -عملي تمرین	۲		۲	
نهمه	په پښتو ژبه کې د وییکو(اداتو) سمه کارونه -عملي تمرین	۲		۲	
لسمه	په پښتو ژبه کې د وییکو(اداتو) سمه کارونه -عملي تمرین	۲		۲	
یوولسمه	پښتو املا د پښتو املا عملي تمرین	۲		۲	
دولسمه	د کلمو یو ځای او جلا لیکل	۲		۲	
دیارلسمه	د لیکنښو عملي تمرین	۲		۲	
څوارلسمه	پښتو ژبه کې لیکنښې	۲		۲	
پینځلسمه	په جمله کې د مبتدا او خبر سمون	۲		۲	
شپاړسمه	په جمله کې د مبتدا او خبر سمون	۲		۲	

سرچینې	
آرې سرچینې	۱ـ رحماني، ګل رحمن، ۱۳۹۹. د لیکوالۍ اصول، کابل: سمون خپرندویه ټولنه ۲- زغم، احمد شاه. ۱۳۹۹. معاصره لیکوالي(دویم چاپ). کابل: جهان دانش خپرندویه ټولنه ۳- غضنفر، اسدالله. ۱۳۹۷. د نثر لیکلو هنر. جلال اباد: مومند خپرندویه ټولنه
مرستیالې سرچینې	۱- هاشمي، سید محی الدین. ۱۳۹۵. د لیکوالۍ هنر. جلال اباد: میهن خپرندویه ټولنه ۲- زغم، محب الله. ۱۳۹۹. د لیکوالۍ عملي لارښود. کابل: ایلینو خپرندویه ټولنه

د(ليکل ۲) مضمون مفردات او اونيز درسي پلان

پوهنتون:	
پوهنځی:	
څانګه:	پښتو ژبه او ادبيات
د مضمون کوډ:	LL.Pa.0202
د کرېډيټونو شمېر:	۲
د مضمون کټګوري:	اساسي
مخ اړی مضمون:	ليکل ۱
سمستر:	۲

د مضمون لنډه پېژندنه

د ليکلو مضمون د ژبې د زده‌کړې له مهمو مهارتونو څخه شمېرل کېږي. په دې مضمون کې د پښتو املا او انشاء په اړه موضوعات تدريسېږي چې محصلين په پښتو ژبه د ليکلو وړتيا پيداکړي.

د مضمون زده‌کړه ييزې موخې

د پښتو املا او انشاء له اصولو سره د محصلانو آشنا کول

په پښتو ژبه د سمې ليکنې وړتيا پيداکول

په پښتو د ازموينې د پارچې حلول

د مضمون متوقع پايلې

د دې مضمون په بشپړولو سره به محصلان وتوانېږي چې:

په پښتو املا او انشاء وکړي

په پښتو سمه ليکنه وکړي

په پښتو د ازموينې پارچې حل کړي

د تدريس مېتود

- لکچر ورکول
- په محصلينو د موضوعاتو د لوست عملي تمرين کول
- پر محصلينو د پاراګرافونو د متن ليکل

د محصلانو ارزونه

- حاضري او ټولګيز فعالیت(% 20)
- کورنۍ دنده (% 10)
- د سمسټر منځنۍ ازموينې(دوه ازموينې) (% 20)
- وروستۍ ازموينه (50%)

د مضمون درسي مفردات

پاراګراف پېژندنه

د پاراګراف د لیکلو پړاوونه

توضیحي پاراګراف او عملي تمرین

ترغیبي او روایتي پاراګراف او عملي تمرین يې

توصیفي پاراګراف او عملي تمرین يې

د تعریف، مقایسې او پروسې پاراګراف او عملي تمرین يې

د مقالې جوړښت

د مقالې لیکنې پړاوونه

د مقاله لیکنې عملي تمرین

د شخصي لیک د لیکنې عمومي چوکاټ

رقعه- عملي تمرین

ځاني لیکونه –عملي تمرین

غوښتنلیکونه –عملي تمرین

د مکتوب لیکنې عمومي چوکاټ او تمرین يې

بلنلیکونه -عملي تمرین

خبرونې (اعلانونه) او عملي تمرین يې

د مضمون اونیز درسي پلان

اونۍ	منځپانګه	اونیز درسي ساعتونه			
		ټولټال	نظري	عملي	ساحوي
لومړۍ	پاراګراف پېژندنه	۲		۲	

دویمه	د پاراګراف د لیکلو پړاوونه	۲		۲	
درېیمه	توضیحي پاراګراف او عملي تمرین	۲		۲	
څلورمه	ترغیبي او روایتي پاراګراف او عملي تمرین یې	۲		۲	
پینځمه	توصیفي پاراګراف او عملي تمرین یې	۲		۲	
شپږمه	د تعریف، مقایسې او پروسې پاراګراف او عملي تمرین یې	۲		۲	
اوومه	د مقالې جوړښت	۲		۲	
اتمه	د مقالې لیکنې پړاوونه	۲		۲	
نهمه	د مقاله لیکنې عملي تمرین	۲		۲	
لسمه	د شخصي لیک د لیکنې عمومي چوکاټ	۲		۲	
یوولسمه	رقعه- عملي تمرین	۲		۲	
دولسمه	ځاني لیکونه -عملي تمرین	۲		۲	
دیارلسمه	غوښتنلیکونه -عملي تمرین	۲		۲	
څوارلسمه	د مکتوب لیکنې عمومي چوکاټ او تمرین یې	۲		۲	
پینځلسمه	بلنلیکونه -عملي تمرین	۲		۲	
شپاړسمه	خبرونې (اعلانونه) او عملي تمرین یې	۲		۲	

سرچینې	
آرې سرچینې	۱ـ رحماني، ګل رحمن، ۱۳۹۹. د لیکوالۍ اصول، کابل: سمون خپرندویه ټولنه ۲- رفیع، حبیب الله، ۱۳۸۸. لیکونه سرلیکونه، جلال اباد: ګودر خپرندویه ټولنه ۳- زغم، محب الله. ۱۳۹۹. د لیکوالۍ عملي لارښود. کابل: ایلینو خپرندویه ټولنه
مرستیالې سرچینې	۱- هاشمي، سید محی الدین. ۱۳۹۵. د لیکوالۍ هنر. جلال اباد: میهن خپرندویه ټولنه ۲- زغم، احمد شاه. ۱۳۹۹. معاصره لیکوالي(دویم چاپ). کابل: جهان دانش خپرندویه ټولنه ۳- غضنفر، اسدالله. ۱۳۹۷. د نثر لیکلو هنر. جلال اباد: مومند خپرندویه ټولنه